

Reproduktivna prava: Kakav je stav ključnih međunarodnih organizacija i moje vlastite zemlje o ovom pitanju?

Autor: Barry van Driel

TEMA

Reproduktivna prava

KONTEKST

Ova aktivnost povezuje se s animiranim videozapisom o reproduktivnim pravima stvorenim u sklopu projekta Just Now. Animirani videozapis možete pronaći ovdje: https://www.youtube.com/watch?v=HyFZ1gtqPCc&ab_channel=Kreisau-Initiative

Reproduktivna prava odnose se na pravnu sposobnost donošenja odluka o tome kada i hoće li osoba imati dijete. Imati prava na reprodukciju znači imati zakonsku zaštitu koja omogućava osobi da donosi vlastite odluke o kontroli rađanja, trudnoći i roditeljstvu.

Reproduktivna prava žena bila su bojno polje stoljećima. Borba za reproduktivna prava i za to da žene preuzmu kontrolu nad svojim tijelima poklopila se s općom borbom za kontrolu rađanja, pravima žena općenito i socijalnom pravdom. U ovom planu aktivnosti fokus je na pravima na abortus, ali nastavnici/edukatori mogu proširiti ovu temu.

Napomena: budući da ovo može biti osjetljiva tema, nastavnici/edukatori trebaju postupati s oprezom kako bi izbjegli potencijalno protivljenje roditelja i/ili zajednice. Stoga se preporučuje obavijestiti druge nastavnike/edukatore ili ravnatelja škole ako se ove aktivnosti provode u školskom okruženju.

CILJEVI

- Podizanje svijesti među učenicima/sudionicima o ključnim međunarodnim organizacijama koje su se bavile pitanjem prava na abortus;
- Pomoć učenicima/sudionicima da steknu uvid u to kako su se međunarodne organizacije bavile ovim pitanjem i koje su razlike među njima u jeziku, prioritetima i fokusu;
- Pomoć učenicima/sudionicima da steknu razumijevanje o tome što se događa u njihovoj vlastitoj zemlji u vezi s pravima na abortus.

METODOLOGIJA

- Istraživanje
- Individualni i rad u malim grupama
- Prezentiranje

ISHODI UČENJA

- Učenici/sudionici stječu bolje razumijevanje ključnih međunarodnih organizacija i kako su se one bavile pitanjima reproduktivnih prava.
- Učenici/sudionici stječu bolje razumijevanje pravne situacije u vlastitoj zemlji u vezi s reproduktivnim pravima.
- Učenici/sudionici poboljšavaju svoje istraživačke vještine, suradnju, aktivno slušanje i diskusijske vještine.

MATERIJAL I POTREBNA OPREMA

- Pristup internetu
- Flipchart papir i markeri ako učenici stvaraju fizičke plakate za svoje prezentacije

Pregled aktivnosti (proces)

Trajanje: App 4 x 45 minuta

Priprema

Ova aktivnost može se provesti u bilo kojem trenutku tijekom školske godine.

Budući da mnoge međunarodne organizacije koriste skraćenice koje nisu općepoznate, korisno bi bilo da nastavnici/edukatori posjete mrežne stranice navedenih međunarodnih organizacija i unaprijed identificiraju značenje tih skraćenica. To se također odnosi na neke od termina koje koriste međunarodne organizacije.

Nastavnik-ca/edukator-ica bi mogao/la istražiti nekoliko različitih definicija "prava na reprodukciju" i pripremiti ih za aktivnost.

DIO 1: 45-50 MINUTA (PLENARNA SESIJA) REPRODUKTIVNA PRAVA

Uvod: 5 minuta (plenarna sesija)

Nastavnik-ca/edukator-ica ukratko objašnjava što se očekuje od učenika/sudionika. Također će pregledati što je već obrađeno u vezi s pitanjem reproduktivnih prava, ako je već nešto prethodno obrađeno.

Što učenici/sudionici znaju?: 10 minuta (plenarna sesija)

Nastavnik-ca/edukator-ica tijekom brainstormingu pita učenike/sudionike kako bi definirali "reproduktivna prava". Jesu li ista kao "prava na abortus"? Odgovori mogu biti postavljeni na pametnu ploču ili slično. Zatim nastavnik-ca/edukator-ica učenicima/sudionicima predstavlja nekoliko svakodnevnih i možda formalnih definicija.

Na engleskom jeziku, ove definicije mogu uključivati:

- <https://www.sciencedirect.com/topics/social-sciences/reproductive-rights>
- <https://eige.europa.eu/thesaurus/terms/1350>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Reproductive_rights

Što učenici/sudionici znaju? – DIO 2: 10 minuta (plenarna sesija)

Nastavnik-ca/edukator-ica pita učenike/sudionike jesu li nedavno pročitali ili vidjeli nešto na (društvenim) medijima što se odnosi na reproduktivna prava. Prikupi se nekoliko izjava, a zatim se pruži povratna informacija.

Gledanje animiranog videozapisa "Just Now" i rasprava: 15 minuta (plenarna sesija)

Razred gleda kratki animirani videozapis "Just Now" o reproduktivnim pravima.

Nastavnik-ca/edukator-ica može postaviti nekoliko pitanja kao što su:

- Koja su glavna dostignuća u vezi s reproduktivnim pravima, kako je prikazano u animiranom filmu?
- Što vam se sviđa ili ne sviđa u vezi s ovim kratkim filmom?
- Koliko je važna ova tema po vašem mišljenju? Općenito? Za mlade osobe vaših godina?
- Zašto mislite da je ova tema toliko kontroverzna?

DIO 2: DVA NASTAVNA SATA OD 45-50 MINUTA (RAD U MALIM GRUPAMA) MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE

Uvod: 5-10 minuta

Nastavnik-ca/edukator-ica sumira što je obrađeno u prethodnoj sesiji kako bi podsjetio/la učenike/sudionike. Zatim uvodi u drugi dio aktivnosti objašnjavajući da je više međunarodnih organizacija uključeno u ovo pitanje. Mogu li učenici/sudionici imenovati neku međunarodnu organizaciju s kojom su upoznati?

Istraživanje međunarodnih organizacija i njihovo angažiranje u pitanjima reproduktivnih prava (ostatak vremena u razredu i prvih 15 minuta trećeg razrednog razdoblja)

Istraživanje međunarodnih organizacija i njihovo angažiranje po pitanjinu reproduktivnih prava (predviđeno trajanje je ostatak nastavnog sata te dio sljedećeg sata)

Grupa je podijeljen u 4 manje skupine. Svaka skupina odabire facilitatora, koji će voditi diskusiju, bilježnika, koji će voditi bilješke tijekom diskusije, i predstavnika, koji će biti odgovoran za organiziranje prezentacije kasnije cijelom razredu.

Svaka grupa dobiva zadatak istražiti jednu od 4 organizacije online:

- Ujedinjeni narodi
- Svjetska zdravstvena organizacija
- Agencija EU-a za temeljna prava (Fundamental Rights Agency)
- Europski parlament

Grupe online istražuju sljedeća pitanja:

- Što je ova organizacija i što radi?
- Kakav je stav ove međunarodne organizacije kada je riječ o reproduktivnim pravima?
- Što ova organizacija zagovara da se dogodi?

Sljedeći linkovi će pomoći učenicima/sudionicima u njihovom istraživanju:

- Ujedinjeni narodi: <https://www.ohchr.org/en/statements/2022/06/joint-web-statement-un-human-rights-experts-supreme-court-decision-strike-down>
- Svjetska zdravstvena organizacija: <https://www.who.int/publications/i/item/9789240039483> Stranice XIX i XX
- Agencija EU-a za temeljna prava: <https://fra.europa.eu/en/publication/2017/mapping-minimum-age-requirements-concerning-rights-child-eu/accessing-abortion-services>
- Europski parlament: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20220603IPR32144/right-to-safe-and-legal-abortion-must-be-safeguarded-meps-demand>

Završni dio i prezentacije: 45 – 50 minuta

Grupe završavaju svoj rad i zatim pripremaju prezentacije od 5 minuta svaka (ukupno 15 minuta). Svaka grupa će predstaviti ono što su otkrili online tijekom 5 minuta. Edukator sumira i pomaže učenicima da izvuku zaključke.

DIO 3: PRIBLIŽNO 1 NASTAVNI SAT OD 45-50 MINUTA (RAD U MALIM GRUPAMA) NACIONALNI/DRŽAVNI STAVOVI I ZAKONODAVSTVO

Uvod: 5-10 minuta

Edukator sažima prethodni nastavni sat, odgovara na preostala pitanja i uvodi u posljednju sesiju, u kojoj će učenici/sudionici istraživati zakonodavstvo u vlastitoj državi/zemlji.

Istraživanje stavova i zakonodavstva u vlastitoj državi/zemlji (25 minuta):

Učenici/sudionici će ići na internet (u istim ili različitim grupama) i obraditi jedno od sljedećih pitanja:

- Koje su trenutne zakonodavne odredbe u našoj državi/zemlji u vezi s abortusom?
- Kako se zakonodavstvo u našoj državi/zemlji promijenilo u posljednjih 50 godina?
- Što pokazuju istraživanja/studije stavova o podršci ili odbacivanju prava na abortus u mojoj državi/zemlji?
- Tko su glavne osobe koje su se borile za prava na abortus u mojoj državi/zemlji u prošlosti?

U manjim grupama učenici/sudionici pripremaju prezentacije od 5 minuta svaka (priprema traje 15 minuta). Svaka grupa prezentira ono što su otkrili online tijekom 5 minuta. Nastavnik-ca/edukator-ica sumira i pomaže učenicima/sudionicima da izvuku zaključke.

Završni razgovor: 5-10 minuta

Nastavnik-ca/edukator-ica daje povratne informacije, analizira aktivnost i zaključuje sesiju.

IDEJE ZA DOMAĆU ZADAĆU

Učenici/sudionici mogu pitati svoje roditelje ili druge odrasle osobe što se sjećaju o prošlim raspravama tijekom njihova života koje se odnose na reproduktivna prava. Napomena: budući da ovo može biti osjetljiva tema, nastavnici/edukatori trebaju postupati s oprezom kako bi izbjegli protivljenje roditelja.

MOGUĆNOSTI ZA PRILAGODBU

OPCIJA 1: Na kraju prvog razdoblja ili nakon njega

Ako ima vremena, nastavnik-ca/edukator-ica može zamoliti učenike/sudionike da anonimno napišu na papir što osobno misle o reproduktivnim pravima. To može biti u obliku kratkog eseja ili tako da se slažu ili ne slažu s nekoliko izjava stavova te daju objašnjenje.

- Mislim da je odluka o abortusu uvijek osobna. DA/NE ili skala suglasnosti. Mislim to zato što.....
- Osjećam nelagodu pričajući o ovoj temi. DA/NE ili skala suglasnosti. Mislim to zato što.....
- Prava na abortus su vrlo važna tema za razgovor. DA/NE ili skala suglasnosti. Mislim to zato što.....

Ova opcionalna aktivnost će pružiti "termometar" u učionici za daljnje rasprave.

OPCIJA 2: Učenici/sudionici mogu preuzeti inicijativu i pozvati predavača u razred ili u školu (uživo ili virtualno) koji će moći predstaviti učenicima/sudionicima borbu za reproduktivna prava u vlastitoj zemlji ili internacionalno, ili o trenutnom zakonu/zakonima.

IZVORI ZA OVAJ PLAN AKTIVNOSTI

Animirani film "Just Now" o reproduktivnim pravima.

Ova vremenska lenta takođe može biti korisna:

https://en.wikipedia.org/wiki/Timeline_of_reproductive_rights_legislation

Također, ova stranica o zakonima o abortusu širom sveta:

<https://reproductiverights.org/maps/worlds-abortion-laws/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Sadržaj ovih materijala ne odražava službeno mišljenje Europske unije.
Odgovornost za informacije i stavove izražene u materijalima u potpunosti leži na autoru(ima).